

межах військової промисловості, розповсюджуються для використання в правоохоронних органах, цивільних установах та приватних компаніях.

Згідно з опитуваннями громадської думки, стурбованість порушенням приватності зараз більша, ніж будь-коли в новітній історії. Населення різних країн світу висловлює своє занепокоєння стосовно обмеження приватності. У безпрецедентній кількості держав лунають заклики до запровадження закону, що має надати спеціальний захист своїм громадянам. Правозахисні групи стурбовані тим, що велика кількість таких технічних засобів є предметом експорту до країн, що розвиваються, і де не забезпечується належний захист. На цей час існує не так уже й багато бар'єрів для торгівлі технологіями засобів стеження.

Загальнозрозумілим зараз є те, що потужність, місткість та швидкість інформаційних технологій зростає надзвичайно високими темпами. Пропорційно збільшується і рівень втручань у сферу приватності, або принаймні потенційні можливості для цього.

Поза цими очевидними аспектами співвідношення можливостей та ціни існує багато важливих тенденцій, що сприяють обмеженням приватності:

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ знімає географічні обмеження руху інформації. Розвиток Інтернету є, напевне, найбільш відомим прикладом глобальних технологій.

КОНВЕРГЕНЦІЯ веде до усунення технологічних бар'єрів між системами. Нові інформаційні системи стають усе більш сумісними з іншими системами і можуть проводити взаємний обмін та обробку різних видів інформації.

МУЛЬТИ-МЕДІА поєднує багато форм передачі інформації і таким чином інформація, зібрана в одному вигляді, може бути легко переведена в інший і поширена.

На підставі вищевикладеного варто зробити висновок про необхідність зміни концептуальних підходів до визначення приватності і забезпечення та гарантування права на приватність.

Костова Наталія Іванівна,
кандидат юридичних наук, доцен кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ ЗА СВОЇМ ПРАВОВИМ РЕЖИМОМ

Так, уже досить довгий час у всіх країнах світу, здійснюються зусилля щодо формування правового режиму об'єктів інформатики. Вважається, що

якщо ця проблема не вирішується, то, мабуть, слід шукати нові напрями або шляхи формування правового режиму нетипових об'єктів, зокрема й інформації (конфіденційної інформації).

Під правовим режимом інформації, а також конфіденційної інформації (у вигляді комерційної таємниці та ноу-хау) слід розуміти «врахування» законодавцем природних властивостей і ознак, які їм притаманні. Саме з цими властивостями чинне цивільне законодавство й пов'язує певні правові наслідки. Однак проблема полягає ще й у тому, що, по-перше, термін «інформація» не є винятково юридичним терміном і їй (інформації) притаманні такі властивості-ознаки, які визначають її правовий режим і вони цивільному праву взагалі невідомі. По-друге, різним видам інформації притаманні свої особливі ознаки, відмінні від ознак «інформації, як такої». Цивільно-правовий режим інформації вичерпуватиметься лише цивільно-правовим регулюванням, направленим на неї.

При цьому деякі цивільно-правові можливості (які надаються суб'єкту цивільним правом) можуть бути поглинуті відповідними заборонами, які встановлені, наприклад, засобами адміністративного або кримінального права. Таким чином, можливою є ситуація застосування цивільно-правових способів захисту проти необґрунтовано (з точки зору цивільного права) встановлених адміністративних заборон, кримінально-правових обмежень та ін.

Правовий режим інформації як об'єкта цивільного права наразі є досить актуальним питанням. У доктрині цивільного права існують різні позиції щодо цього. Тому метою є визначення базових посилок підходу щодо розуміння терміна «правовий режим» у науці цивільного права.

Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання: дослідити теоретичний рівень розробки категорії «правовий режим» у науці цивільного права та визначити, що слід розуміти під правовим режимом інформації як об'єкта цивільного права.

Легального визначення терміна «правовий режим» у цивільному праві не існує, як немає і самого поняття правового режиму об'єктів цивільного права. Питання щодо теоретичного рівня розробки категорії правового режиму в науці цивільного права піднімав у свій час ще О. О. Красавчиков, який вказував на те, що загального поняття правового режиму об'єктів цивільно-правових зв'язків не сформульовано, а практично, і більше того, – їх немає взагалі.

А коли і йдеться про правовий режим того чи іншого різновиду об'єктів цивільного права, то під цим завжди розуміють речі. Якщо при дослідженні проблем правового режиму, наприклад, винахідницького права у деяких авторівіноді й зустрічається термін «правовий режим», то яке реальне явище

відображає цей термін у тих випадках, коли він застосовується в логічному зв'язку з винаходами, зрозуміти практично неможливо [1, с. 14–41].

В межах поставленого завдання необхідно обрати і дослідити оптимальний правовий режим інформації (конфіденційної інформації), з урахуванням її природних властивостей. Однак це неможливо з ряду причин, по-перше, щодо «інформації, як такої» не може існувати єдиного правового режиму; по-друге, «інформація, як така» є багатогранним об'єктом, здатним перехрещуватися в різних правовідносинах і не тільки в цивільному праві; по-третє, механізм правового регулювання інформації (конфіденційної інформації) буде іншим – відмінним від речей і від об'єктів права інтелектуальної власності, оскільки ні за допомогою віндикаційного позову, ні одним із законів про право інтелектуальної власності їх захистити не можна.

Насправді ж під правовим режимом інформації (конфіденційної інформації) слід розуміти «урахування» законодавцем природних властивостей і ознак, які їм притаманні та з якими цивільне законодавство може пов'язувати певні правові наслідки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Красавчиков О. А. Правовой режим изобретений: постановка вопроса // Проблемы советского изобретательского права. – Свердловск, 1983. – 350 с.

Кривенко Юлія Василівна,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ТА БЛАГОДІЙНІСТЬ

Формування громадянського суспільства тісно пов'язано з різноманітними соціальними явищами, які набували поширення останнім часом. Одним з таких явищ є «благодійність». На сьогодні держава гарантує своїм громадянам лише мінімальний рівень соціального забезпечення, захисту та медичного обслуговування. Саме тому в даний час все більш актуальною стає проблема благодійної допомоги як тим особам, які потребують нагальної (наприклад, жебраки, безхатьки), так і тим, хто перебуває в стані так званої «прихованої бідності», тобто малозабезпеченим, інвалідам, людям похилого віку, тим хто знаходиться за межею бідності.

Благодійність розвивається, в різних формах та сферах нашого життя. Деякі з них існували в дореволюційний період: приватна благодійність (спонсорська допомога, меценатство), релігійна благодійність. Інші форми